

Міністерство освіти і науки України
НТУ «Дніпровська політехніка»

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра менеджменту

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ДРУГОГО
(МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 073 МЕНЕДЖМЕНТ
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Дніпро
2021

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності / Упоряд.: В.Я. Швець, О.В. Варяниченко. – Дніпро: НТУ «ДП», 2021. – 33с.

Упорядники: В.Я. Швець, д-р екон. наук, проф.

О.В. Варяниченко, канд. екон. наук, доц.

Затверджено методичною комісією зі спеціальності 073 «Менеджмент» (протокол № ____ від _____) за поданням кафедри менеджменту (протокол № 11 від 12.05.2021 р.).

Викладено методичні рекомендації до виконання та захисту кваліфікаційних робіт магістрів спеціальності 073 Менеджмент, освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Подано їхню тематику, зміст та структуру.

Відповідальний за випуск завідувач кафедри менеджменту, д-р екон. наук,
проф. В.Я. Швець

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Тематика кваліфікаційної роботи магістра.....	4
2 Склад та вимоги до змісту кваліфікаційної роботи магістра.....	6
2.1 Склад та структура роботи.....	6
2.2 Вимоги до складових пояснювальної записки.....	7
3 Оформлення кваліфікаційної роботи.....	15
4 Демонстраційний матеріал до кваліфікаційної роботи магістра.....	15
5 Організація виконання кваліфікаційної роботи магістра і її захист.....	16
5.1 Загальні положення.....	16
5.2 Подання кваліфікаційної роботи та демонстраційного матеріалу на передзахист.....	16
5.3 Подання кваліфікаційної роботи магістра та демонстраційного матеріалу на захист.....	18
5.4 Обов'язки студента при виконанні кваліфікаційної роботи магістра....	20
5.5 Обов'язки керівника кваліфікаційної роботи магістра.....	20
5.6 Рецензування кваліфікаційної роботи магістра.....	21
5.7 Обов'язки нормоконтролера.....	21
5.8 Критерії оцінювання виконання кваліфікаційної роботи магістра	21
Додаток А Теми кваліфікаційних робіт студентів за освітньою програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, захищені в останні роки на кафедрі менеджменту НТУ «Дніпровська політехніка».....	23
Додаток Б Титульний аркуш	25
Додаток В Завдання на кваліфікаційну роботу магістра.....	26
Додаток Г Приклад оформлення змісту.....	27
Додаток Д Методичні рекомендації до використання економіко-математичних методів.....	29
Додаток Ж Титульний аркуш ілюстративних матеріалів	30
Додаток З Положення про оцінювання результатів навчання.....	31

ВСТУП

Інтеграція економіки України в сучасну світогосподарську систему зумовлює необхідність втілення відповідної державної політики фахівцями вищого освітнього рівня з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Підготовка магістрів з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності дозволить вирішувати практичні питання раціоналізації зовнішньоекономічних зв'язків, виходу на міжнародні ринки, обрання надійних партнерів, забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на зарубіжних ринках, залучення іноземних інвестицій, науково-технічного співробітництва, втілення інноваційних проектів та інших з науковим підґрунтям.

На підприємствах і у наукових закладах існує потреба у фахівцях, які були б здатні приймати та вирішувати складні управлінські завдання на основі специфічних знань зовнішньоекономічної діяльності, а також складових частин сучасних економічних процесів стратегічного планування, інвестиційної та інноваційної діяльності та інше. Рішенню вище наведених завдань мають бути присвячені роботи магістрів з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

Метою виконання кваліфікаційної роботи магістерського рівня є глибоке осмислення проблеми за темою роботи; комплексне оволодіння методами самостійного дослідження, практичне застосування теоретичних знань для вирішення конкретних завдань щодо вдосконалення управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства чи організації.

Вихідними даними для кваліфікаційної роботи є матеріали передатестаційної практики, що студент зібрав на конкретному підприємстві, яке здійснює зовнішньоекономічну діяльність.

1 ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Вимоги до теми: зв'язок з об'єктом діяльності магістра спеціальності менеджмент, освітня програма менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, актуальність, перспективність, наявність теоретичної бази, можливість одержання економічного (технічного, соціального, екологічного тощо) ефекту, можливість виконання теми за час дипломування.

Теми кваліфікаційної роботи магістерського рівня формуються відповідно до напрямів науково-дослідної тематики кафедри менеджменту, сучасних досягнень науки у сфері менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Вона також повинна відображати основну ідею та завдання дослідження, бути актуальною та пов'язуватись із вирішенням наукових і практичних завдань діючих підприємств.

Тема кваліфікаційної роботи має відображати основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити, повинна бути, по можливості, короткою, відповідати спеціальності та освітній програмі, указувати на мету дослідження і його завершеність.

Після проходження передатестаційної практики студент:

- уточнює з науковим керівником тему кваліфікаційної роботи та перелік завдань, що підлягають вирішенню;

- визначає зміст та обсяг пояснювальної записки, структуру ілюстрованих додатків;

- узгоджує з науковим керівником кінцеве завдання та календарний план виконання роботи.

Закріплення теми кваліфікаційної роботи затверджується наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» за поданням деканату. Цим же наказом призначається й науковий керівник.

У назві теми зазначається підприємство/організація/державна установа, за матеріалами якого буде виконуватися робота. *Наприклад*, «Удосконалення організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства (за матеріалами ПрАТ «Дніпрополімермаш»)».

Приклади тем дипломних робіт студентів, які навчалися за освітньою програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, та останніми роками захищені на кафедрі менеджменту, наведено у додатку А. Запропонований перелік можливих тем не передбачений, формування теми кваліфікаційної роботи – творчий процес дипломника та керівника.

Кваліфікаційна робота може бути комплексною, тобто однією з декількох робіт, що виконуються студентами за матеріалами одного підприємства, та логічно пов'язаних між собою.

Кваліфікаційна робота вважається реальною, якщо виконується одна з умов:

- тема роботи запропонована підприємством;

- за темою роботи існують публікації автора, рішення про публікацію, подана заявка про винахід;

- до роботи прикладені документи про впровадження основних її результатів.

Кваліфікаційна робота виконується студентом самостійно за консультаціями наукового керівника.

При написанні кваліфікаційної роботи автор повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати, уникати плагіату.

В кваліфікаційній роботі необхідно стисло, логічно і аргументовано викладати зміст і результати досліджень, уникати загальних слів, бездоказових тверджень, тавтології.

Кваліфікаційну роботу подають до ЕК у вигляді спеціально підготовленого рукопису в твердому переплетенні та ілюстративних додатків до неї.

2 СКЛАД ТА ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

2.1 Склад та структура роботи

Кваліфікаційна робота є підсумковою роботою, яка дає змогу виявити рівень засвоєння випускником-магістром теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю.

Метою виконання дослідження, що виконується в кваліфікаційній роботі магістерського рівня є глибоке осмислення теми; комплексне оволодіння методами самостійного дослідження, практичне застосування теоретичних знань для вирішення конкретних завдань щодо вдосконалення управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства чи організації.

Виконана кваліфікаційна робота магістерського рівня повинна мати логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам: містити глибокий самостійний аналіз досліджуваної теми; вносити реальні пропозиції щодо вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності, що вивчається на досліджуваному об'єкті; бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.

Кваліфікаційна робота за освітньою програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності має виконуватися на матеріалах реально функціонуючого підприємства чи організації будь-якої форми власності, які є юридичною особою, мають самостійну звітність та зареєстровані в Україні.

Обсяг кваліфікаційної роботи ступеня магістр повинен складати 70 – 85 сторінок. До цього обсягу не включають перелік джерел посилання і додатки.

Склад кваліфікаційної роботи магістра:

- пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи;
- демонстраційний матеріал.

Таблиця 2.1 – Структурні елементи пояснювальної записки

Назва структурних елементів	Рекомендований обсяг, сторінок
Титульний аркуш	1
Завдання на кваліфікаційну роботу	1
Реферат	
Зміст	1 – 2
Перелік умовних позначень (у разі потреби)	індивідуально
Вступ	3 – 4
Основна частина кваліфікаційної роботи (3 розділи)	70 – 85
Висновки	3 – 4
Перелік джерел посилання	Не менше 30 посилань
Додатки (у разі потреби)	індивідуально

2.2 Вимоги до складових пояснювальної записки

Титульний аркуш оформлюється відповідно до вимог вищого навчального закладу й виконується згідно з додатком Б. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, але номер на ній не вказують.

Завдання на кваліфікаційну роботу містить мету, об'єкт і предмет дослідження, розгорнутий зміст (план) роботи, календарний графік виконання роботи. Завдання затверджується керівником кваліфікаційної роботи ступеня магістр та завідувачем випускової кафедри на початку дипломування. Форма завдання наведена у додатку В. Аркуш завдання є другою сторінкою, але вона не нумерується.

У кваліфікаційній роботі може подаватися **перелік умовних позначень**, якщо в ній вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо.

Реферат подається українською та англійською мовами. Обсяг кожного мовного варіанту складає одну сторінку, кожна з яких розміщується на окремому аркуші. *Реферат* розміщують безпосередньо за аркушем завдання. Він має містити:

- відомості про обсяг роботи, рисунків, таблиць, додатків, джерел згідно з переліком посилань;
- перелік ключових слів;
- стислий опис тексту кваліфікаційної роботи (див. рис. 2.1).

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи магістра
студента(ки) групи _____
НТУ «Дніпровська політехніка»

(ПІП)

на тему:

(тема кваліфікаційної роботи)

(ключові слова/словосполучення великими літерами в називному відмінку однини, розташовані за абеткою та розділених комами)

Структура роботи: ___ сторінок комп'ютерного тексту; ___ рисуноків; ___ таблиць; ___ додатків; ___ джерел посилання.

Об'єкт розроблення – _____

Мета роботи – _____

Основні результати кваліфікаційної роботи магістра полягають у такому:

(перелічуються відповідно до вирішених завдань кваліфікаційної роботи)

Методи дослідження – _____
Результати роботи впроваджено _____

(за наявності вказати назву підприємства та реквізити документа,

який підтверджує впровадження)

Результати кваліфікаційної роботи магістра рекомендовано

для використання _____

(описати, де можуть використовуватись результати роботи, наприклад, на підприємствах певної галузі при вирішенні яких завдань)

Сфера застосування – _____

(вказати певну функціональну сферу менеджменту/етап процесу управління)

Економічна чи соціально-економічна ефективність _____

(вказати наслідки реалізації запропонованих управлінських рішень, наприклад, як збільшення суми прибутку, ступеня рентабельності тощо)

Значимість роботи – _____

(охарактеризувати практичну значимість одержаних результатів для підприємства)

ABSTRACT

of qualification paper for the Master's degree
by the student of the academic group
Dnipro University of Technology
..... (ПІБ)

Title:

KEYWORDS.....

Structure: printed pages; figures; tables; references.

Object of development –

The aim of the paper – theoretical substantiation and development

.....

The main findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are as follows:

Research methods –

The findings of the qualification paper for the Bachelor's degree are recommended for

Application –

Financial viability of the proposed measures –

The value of the research – application of the proposed recommendations

.....

Рисунок 2.1 – Складові реферату

Аркуші з рефератом не нумеруються. Обсяг реферату 1 стор. українською мовою, 1 стор. англійською мовою (виключно для Реферату міжрядковий інтервал одиничний).

Зміст У «Змісті» наводять такі структурні елементи: «Вступ», назви всіх розділів, підрозділів і пунктів (якщо вони мають назву) змістовної частини кваліфікаційної роботи, «Висновки», «Перелік джерел посилання», «Додатки» з їх назвою та зазначенням номера сторінки початку структурного елемента. Приклад структури змісту наведено у додатку Г.

Скорочення та умовні позначки. Цей структурний елемент (за наявності) містить переліки скорочень, умовних позначок, символів, одиниць і термінів.

Вступ розташовують з нової сторінки. Обсяг вступу, як правило, не повинен перевищувати 3 – 4 сторінки.

У вступі:

- обґрунтовується актуальність обраної теми, що зумовлюється наявністю певної практичної проблеми, яка потребує розв'язання, та надається характеристика ступеня її дослідження у існуючих наукових та навчально-методичних працях;

- зазначається мета роботи та у логічній послідовності перелічуються завдання, що підлягають вирішенню;

- формулюється об'єкт і предмет роботи;

- перелічуються методи дослідження відповідно до поставлених завдань;

- характеризується практична значущість результатів роботи для досліджуваного підприємства;

- наводяться відомості про опублікування результатів магістерського дослідження (бажано опублікувати результати магістерського дослідження у матеріалах науково-практичної конференції або наукову статтю у журналі);

- зазначаються дані про апробацію результатів на підприємстві (у разі наявності).

Складові вступу наведено на рисунку 2.2.

Актуальність теми подається у вигляді критичного аналізу проблеми та напрямів її вирішення (відповідно до сучасних наукових досліджень), а також обґрунтування необхідності дослідження для підприємства.

Мета роботи полягає в розв'язанні визначеної проблеми та відображується у темі дипломної магістерської роботи. *Наприклад*, «Теоретичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій з удосконалення організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства».

Завдання роботи визначаються шляхом декомпозиції мети на окремі прості складові, що відображають етапи дослідження в їх логічній послідовності (спираючись на план роботи), тобто їх має бути не менше трьох.

Доцільно формулювати завдання із використанням таких висловів:

- «дослідити теоретичні основи ... (тема роботи)»;

- «виконати аналіз ...» або «проаналізувати ...»;

- «обґрунтувати управлінські рішення щодо ...».

ВСТУП

Актуальність теми. «... що і зумовило вибір теми».

Мета і завдання дослідження.

Мета – /тема кваліфікаційної роботи магістра/.

Для досягнення поставленої мети в кваліфікаційній роботі вирішені такі завдання: /перелічити 4-5/.

Об'єкт розроблення –

Предмет розроблення –

Методи дослідження –

Практична значущість. Запропоновані в роботі _____,
(методика, пропозиції тощо)

можуть бути використані на підприємстві(ах) _____

Апробація результатів роботи. За результатами наукового дослідження підготовлені тези (стаття) _____

(бібліографічний опис)

Рисунок 2.2 – Складові вступу

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, що вибрана для вивчення стосовно конкретного підприємства. *Наприклад*, «... процес організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства» або «... система організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства».

Предмет дослідження є соціально-економічні закономірності функціонування та розвитку об'єкта, різноманітні його якості, властивості тощо. Предмет дослідження міститься в межах об'єкту та зазначений в темі кваліфікаційної роботи магістра. *Наприклад*, «Теоретичні, методичні та практичні підходи до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства».

Методи дослідження – спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності. Вони визначаються у залежності від поставлених завдань (наприклад, методи теоретичного узагальнення та критичного аналізу, методи економіко-статистичного й економічного аналізу тощо). Методи дослідження обираються студентом

відповідно до поставлених завдань дослідження. Наприклад, для визначення стратегічних перспектив розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства застосовують SWOT-аналіз, а для визначення аналітичних залежностей – метод кореляційно-регресійного аналізу.

Практична значущість повинна містити результати самостійно проведених досліджень, що можуть бути впроваджені в діяльність підприємств, установ, організацій. Практичне значення результатів – значимість досліджень для практики, можливі шляхи використання результатів. До практичного значення відносять також розроблені алгоритми розрахунку або вибору параметрів, методики розрахунків тощо. Доцільно підтверджувати практичну значущість результатів дослідження відповідними відзивами (рецензіями) з підприємства (у разі наявності).

Апробація результатів роботи подається у вигляді бібліографічного опису підготовленої за матеріалами магістерського дослідження наукової статті (тез доповіді на науковій конференції тощо). Також можливо додавати довідки про впровадження результатів дослідження на підприємстві. До кваліфікаційної роботи магістра (у разі наявності публікації) як додаток можуть бути подані:

- ксерокопія опублікованих матеріалів (титульний аркуш, зміст наукового видання, текст статті, сторінка з вихідними даними видання),

або

- роздрукований текст підготовленої наукової роботи, довідка про її прийом до друку чи ксерокопія квитанції про сплату за друк статті.

Основна частина кваліфікаційної роботи магістра складається з розділів (теоретико-методологічний, дослідницько-аналітичний, проектно-рекомендаційний) і підрозділів, які мають бути взаємопов'язані, а матеріал - викладеним послідовно і логічно із критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру. Кожний розділ має самостійне значення, але всі вони повинні бути підпорядковані основній меті та завданням, тобто органічно пов'язуватись між собою.

У **першому теоретико-методологічному розділі** (обсяг до 20 сторінок, 2-3 підпункти) обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, наводиться критичний аналіз літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних із посиланням на джерела, іншої інформації (у т.ч. нормативної бази), пов'язаної з темою. Теоретичне обґрунтування має визначити роль і місце досліджуваних явищ та процесів у зовнішньоекономічній діяльності підприємства чи організації. На основі вивчення наукової та навчально-методичної літератури розкриваються підходи різних авторів до вирішення проблеми, показується, у чому полягає подібність, а у чому відмінність їх поглядів, а також обґрунтовуються власні погляди на проблему, що створює передумови для проведення у наступному розділі власних наукових досліджень.

У **другому дослідницько-аналітичному розділі** (обсяг 30 – 35 сторінок) студент, використовуючи фактичний матеріал і зібрану інформацію, аналізує та розкриває зміст питань на прикладі конкретних підприємств, установ, організацій. Розділ містить опис, характеристику сучасного стану

досліджуваного питання на об'єкті дослідження, діагностування зовнішньоекономічної діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження (розробки), ґрунтовний аналіз із використанням накопиченого фактичного матеріалу та із залученням усіх теоретичних знань, певного методичного інструментарію.

Дослідницько-аналітичний розділ складається з двох частин:

- а) загальної;
- б) спеціальної.

Загальна частина за структурою практично однакова для всіх тем кваліфікаційних робіт магістра. Вона повинна стисло висвітлювати основні характеристики підприємства (технічну, організаційну, економічну, фінансову, маркетингову, виробничу та ін.), стосовно якого вирішується визначена проблема. Тобто:

- форму власності та відомості про засновників; галузеву приналежність; дату заснування та коротку історію діяльності підприємства, його місцезнаходження;
- відомості про види діяльності підприємства та продукцію, що виробляється;
- відомості про матеріально-технічну базу (наявність приміщень, складів, транспорту тощо);
- короткий опис технології виробництва, що застосовується;
- схему та опис організаційно-управлінської структури;
- динаміку показників виробничо-господарської діяльності підприємства за з'явні періоди (не менш ніж за 3 – 5 років) з метою визначення ефективності його функціонування.

Зміст загальної частини узгоджується з керівником.

Зміст і структура *спеціальної частини* визначаються в залежності від теми кваліфікаційної роботи магістра та напрямів зовнішньоекономічної діяльності досліджуваного підприємства. Вона містить характеристику, сучасний стан і аналіз предмету дослідження на підприємстві, що обрано як об'єкт практичної реалізації розробок магістра. В спеціальній частині рекомендовано такі елементи:

- загальний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства, опис зовнішньоекономічних операцій, складові цих операцій, їх організація та управління;
- аналіз обсягів, динаміки та структури експортних та імпорتنих операцій; індексний аналіз експортної (імпорتنної) діяльності підприємства; факторний аналіз обсягів реалізації експортної продукції);
- аналіз ефективності експортних або імпорتنих операцій з урахуванням умов платежу;
- аналіз основних умов експортних або імпорتنих контрактів, в тому числі базисних умов постачання, накладних витрат тощо;

- аналіз зовнішніх ринків, присутність та конкурентоспроможність підприємства на цих ринках, аналіз якості та конкурентоспроможності продукції підприємства;

- узагальнена характеристика стратегії зовнішньоекономічної діяльності, якої дотримується підприємство;

- аналіз факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації (можливостей та загроз, сильних та слабких сторін досліджуваного підприємства).

Зміст загальної частини також узгоджується з керівником.

Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства має здійснюватись під кутом обраного напрямку дослідження, що спрямований на визначення та якнайповніше використання потенціалу підприємства з метою підвищення ефективності управління ним.

Джерелом даних для кваліфікованого аналізу є планові і фактичні показники зовнішньоекономічної, господарської діяльності, статистична та бухгалтерська звітність, накази, розпорядження, бізнес-плани, бюджети, результати маркетингових досліджень, виконаних на підприємстві, інвестиційні та інноваційні проекти підприємства, зовнішньоторгова документація (контракти, рекламна продукція, документи із забезпечення виробництва експортного товару, документи з підготовки товару до відвантаження, комерційні документи, документи з платіжно-банківських операцій, страхові документи, транспортні документи, транспортно-експедиторські документи, митні документи), результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації, які використовує студент під час проходження передатестаційної практики.

При виконанні цього розділу доцільно застосовувати кількісні методи аналізу (статистичні, економетричні, економіко-математичні тощо), вибір яких визначається завданнями, що вирішуються. Рекомендації щодо вибору економіко-математичних методів для розв'язання певних задач наведені у додатку Д.

Випускник має продемонструвати уміння робити правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробку даних, на основі яких здійснюється кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

Третій проектно-рекомендаційний розділ (обсяг до 20 сторінок) містить декілька взаємопов'язаних підрозділів, в яких надано конкретні науково обґрунтовані пропозиції, проекти інноваційного характеру щодо вдосконалення управління та підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності досліджуваного підприємства. У цьому розділі розкривають також зміст і результати власних наукових досліджень, подаються конкретні методики і моделі.

У розділі надаються детальні пропозиції щодо вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності підприємства або організації відповідно до напряму дослідження. Кожна пропозиція повинна мати розгорнуте обґрунтування на основі аналізу, проведеного в аналітико-дослідницькій

частині, та виявлених відхилень, проблем та недоліків. Запропоновані удосконалення мають містити обґрунтування економічної ефективності запропонованих управлінських рішень, що є віддзеркаленням їх практичної значущості.

При розробці пропозицій доцільно використовувати економіко-математичні методи і моделі (оптимізаційні, теорії ігор, мережевого планування, управління запасами тощо), що сприяють досягненню поставленої в роботі мети.

Висновки вміщують безпосередньо після викладу розділів кваліфікаційної роботи магістра, починаючи з нової сторінки. У висновках стисло подають характеристику найважливіших отриманих результатів, рекомендації щодо їх науково-практичного використання.

Формулювання висновків повинно базуватися на матеріалах основної частини роботи відповідно до поставлених завдань. Їх слід поділяти на пункти та наводити у порядку, що відповідає поставленим завданням. Для цього слід використовувати такі слова та вислови: «проаналізовано...», «встановлено...», «виявлено...», «що дозволило...», «доведено...», «показано...», «отримано...», «обґрунтовано...», «запропоновано...», «рекомендовано...», «доцільно...» тощо.

Обсяг висновків, як правило, не повинен перевищувати 3 - 4 сторінки.

Висновки повинні бути конкретними, давати повне уявлення про глибину та масштаби досліджень з відображенням усіх одержаних теоретичних, методологічних, інструментальних та експериментальних результатів.

Висновки не варто формулювати в анотованому вигляді як перелік того, що зроблено в роботі. У висновках варто уникати очевидних тверджень, для констатації яких не потрібне проведення досліджень.

Зразок оформлення висновків наведено на рисунку 2.3.

ВИСНОВКИ
В кваліфікаційній роботі магістра поставлено та вирішено актуальне завдання _____ (зазначається мета роботи).
Одержані результати дозволяють зробити такі висновки:
1. /висновок за завданням 1/
2. /висновок за завданням 2/
... /висновки за рештою завдань/

Рисунок 2.3 – Зразок оформлення висновків

До **переліку джерел посилання** обов'язково входять ті, на які автор посилається в роботі. Джерела слід розташовувати в порядку їхнього першого згадування у тексті. Незалежно від кількості посилань на джерело, інформація про нього наводиться лише один раз. При написанні теоретичної частини бажано використовувати в більшості наукові статті за останні 3 роки.

Назви використаних джерел не перекладаються і подаються мовою оригіналу. Оформлення списку використаних джерел має відповідати методичним вказівкам «Вимоги до оформлення кваліфікаційних робіт бакалаврів та магістрів спеціальності «Менеджмент» / Упоряд.: В.Я. Швець, О.В. Трифонова, О.А. Барабан. – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. – 15 с.».

У **додатках** подають допоміжні матеріали (копії документів, звіти, інструкції, методики, результати статистичних досліджень, громіздкі розрахункові таблиці, рисунки тощо), які необхідні для повноти сприйняття результатів дослідження, але не можуть бути розміщені в змістовній частині через великий обсяг або спосіб відтворення.

Також як додатки розміщують ксерокопії матеріалів публікацій студента з теми кваліфікаційної роботи.

До кваліфікаційної роботи може надаватися *лист з підприємства* (організації) - об'єкта дослідження, який має свідчити про достовірність наведеної в роботі інформації, правдивість фактичних даних, підтверджувати актуальність теми для підприємства, практичну значущість та можливість впровадження запропонованих рекомендацій.

Додатки розміщують у порядку появи посилань на них у тексті, а останніми з них мають бути відзив керівника та рецензія.

3 ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оформлення кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно методичних рекомендацій «Вимоги до оформлення кваліфікаційних робіт бакалаврів та магістрів спеціальності «Менеджмент» / Упоряд.: В.Я. Швець, О.В. Трифонова, О.А. Барабан. – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2018. – 15 с.».

4 ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ МАТЕРІАЛ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Демонстраційний матеріал формується з таблиць та рисунків кваліфікаційної роботи та повинний відображати її структуру, а також бути основою для доповіді. Демонстраційний матеріал складається з 8-10 сторінок та титульного аркуша (додаток Ж) та має подаватися на аркушах паперу формату А4 та дублюватись відповідними слайдами, виконаними із застосуванням комп'ютеру.

Обов'язковими складовими демонстраційного матеріалу повинні бути аркуші, на яких представлені:

- об'єкт, предмет, мета та завдання кваліфікаційної роботи магістра, а також отриманий практичний результат;
- схеми та рисунки, що відображують узагальнені результати теоретичних досліджень проблеми;
- результати аналізу предмету досліджень на підприємстві у вигляді таблиць та рисунків;
- таблиці з переліком запропонованих управлінських рішень із зазначенням ефективності їх впровадження.

Перелік демонстраційних матеріалів доповнюється в залежності від специфіки проблеми, що є предметом кваліфікаційної роботи.

Нумерація рисунків наскрізна в межах ілюстративних матеріалів. Аналогічним чином нумеруються й таблиці. Титульний аркуш вважається першим, але номер на ньому не ставиться.

5 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА ТА ЇЇ ЗАХИСТ

5.1 Загальні положення

Державна атестація магістра передбачає захист кваліфікаційної роботи магістра, яка є підсумком навчання за спеціальністю.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план.

Відповідальність за організацію підготовки випускниками кваліфікаційної роботи несе кафедра менеджменту, яка зобов'язана створити умови, методичне та інформаційне забезпечення.

Кваліфікаційна робота виконується студентом самостійно за консультаціями керівника роботи та керівників розділів (при необхідності).

Керівники кваліфікаційної роботи (викладачі університету або кваліфіковані фахівці підприємств, установ і організацій) затверджуються наказом ректора.

Нормоконтроль кваліфікаційної роботи здійснює керівник роботи.

Кваліфікаційна робота передається керівникові для перевірки у строки, визначені у завданні на виконання кваліфікаційної роботи.

Попередній захист кваліфікаційної роботи студент проходить на випусковій кафедрі менеджменту. Студенти, кваліфікаційної роботи яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються до захисту на засіданні ЕК.

5.2 Подання кваліфікаційної роботи та демонстраційного матеріалу на передзахист

Подана до передзахисту кваліфікаційна робота повинна мати на титульній сторінці підписи студента та наукового керівника.

На передзахист подається:

- кваліфікаційна робота (без переплетення);
- 1 екземпляр ілюстративних матеріалів;
- довідка про наявність запозичень (див. рисунок 5.1);
- CD диск, на якому записані:
 - файл з кваліфікаційною роботою магістра,
 - файл з ілюстративними додатками,
 - файл з інформацією в репозиторій (див. рисунок 5.2).

Студент готує доповідь 3 хвилини, в якій відображуються основні результати, викладені у 2 та 3 розділі кваліфікаційної роботи магістра.

ДОВІДКА про результати перевірки тексту кваліфікаційної роботи магістра на наявність запозичень	
Автор роботи	
ЗВО	Національний технічний університет «ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Факультет, кафедра, група	Факультет менеджменту, кафедра менеджменту, гр. _____
Назва роботи	
Результат перевірки	
Запозичення, %	
Оригінальність, %	
Модуль пошуку	
Роботу перевірів:	

Рисунок 5.1 – Довідка про наявність запозичень

ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ РЕПОЗИТАРІЮ	
<i>1. Прізвище, ім'я, по-батькові</i>	
Петренко Іван Степанович	
<i>2. Назва роботи на державній та англійській мовах</i>	
Обґрунтування управлінських рішень у сфері організації зовнішньоторговельних операцій (за матеріалами ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика»)	
Substantiation of management decisions in the field of organization of foreign trade	

operations (based on materials of DDZ "Energoavtomatika")

3. *Бібліографічний опис роботи*

Усков Ю.А. Обґрунтування управлінських рішень у сфері організації зовнішньоторговельних операцій (за матеріалами ТОВ «ДДЗ «Енергоавтоматика») / Ю.А. Усков. – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 72 с.

4. *Ключові слова*

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ, ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ, МЕНЕДЖМЕНТ, ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД, УПРАВЛІНСЬКЕ РІШЕННЯ.

5. *Змістовний опис роботи*

Кваліфікаційна робота ступеня магістр спеціальності 073 Менеджмент, НТУ «Дніпровська політехніка» (ОП Менеджмент ЗЕД), Дніпро, 2021.

Об'єктом розроблення виступають процеси забезпечення ефективного розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Мета роботи – теоретичне обґрунтування й розробка рішень щодо управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства на основі використання процесного підходу.

Основні результати кваліфікаційної роботи магістра полягають у такому: виконано аналіз теоретичних засад організації зовнішньоекономічної діяльності промислових підприємств; визначено основні проблеми виробничо-господарської діяльності досліджуваного підприємства; обґрунтовано рекомендації щодо формування та реалізації організаційно-економічного механізму управління розвитком зовнішньоекономічної діяльності на основі процесного підходу.

Червоний колір зберігається, після занесення власної інформації сірий колір видаляється

Рисунок 5.2 – Приклад оформлення інформації до репозиторію

5.3 Подання кваліфікаційної роботи магістра та демонстраційного матеріалу на захист

Рукопис кваліфікаційної роботи подається в твердому переплетенні. Проміж останньою сторінкою кваліфікаційної роботи та задньою стороною твердої обкладинки підшивається 2 прозорих файли, в яких має бути роздрукований оригінал ілюстративних матеріалів (з підписами виконавця, керівника та завідувача кафедри) та CD диск; в другому файлі – довідка про наявність запозичень. На CD диску міститься інформація, яка була перелічена вище (п. 5.2).

Магістр готує до захисту *демонстраційний матеріал* в 7-ми примірниках (оригінал та 6 копій). З яких: 1 екземпляр (оригінал) додається до пояснювальної записки; 5 екземплярів роздаються членам ЕК перед захистом; 1

екземпляр студент залишає собі для доповіді. Кожний екземпляр демонстраційного матеріалу скріплюють степлером у двох місцях.

На захист кваліфікаційної роботи студентом разом з доповіддю готуються слайди для демонстрації результатів дослідження.

Для оприлюднення результатів магістерського дослідження студент має підготувати змістовну *доповідь* тривалістю 8-10 хвилин. Вона має бути лаконічною та стислою, але водночас відобразити отримані результати дослідження, тому доцільно дотримуватись такої структури та тривалості викладення матеріалу:

- актуальність обраної теми та вирішені теоретичні, методичні та практичні завдання (1 хв.);

- характеристика проведеного дослідження (3 – 4 хв.): теоретичні підходи до вирішення досліджуваної проблеми; загальна характеристика підприємства; результати аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства із зазначенням причин зміни показників та висновки щодо напрямків покращення управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства;

- результати та висновки (4 – 5 хв.): запропоновані управлінські рішення щодо досягнення поставленої мети та обґрунтування їх економічної ефективності.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, склад якої затверджується у встановленому порядку.

Під час прилюдного захисту студент доповідає і демонструє основні положення результатів дослідження, відповідає на запитання членів ЕК.

Процес захисту кваліфікаційної роботи такий:

- представлення дипломника та його роботи головою екзаменаційної комісії;

- доповідь студента;

- питання членів екзаменаційної комісії та присутніх до доповідача;

- відповіді на запитання;

- оголошення відгуку керівника та зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу магістра;

- відповіді дипломника на зауваження керівника та рецензента;

- підсумки захисту на закритому засіданні екзаменаційної комісії (оформлення протоколу засідання екзаменаційної комісії);

- оголошення результатів захисту.

За результатами захисту кваліфікаційної роботи магістра екзаменаційна комісія вирішує питання про присвоєння випускнику відповідної кваліфікації і про видачу диплома державного зразка.

5.4 Обов'язки студента при виконанні кваліфікаційної роботи магістра

Студент при виконанні кваліфікаційної роботи відповідно повинен:

- обрати та узгодити з керівником тему роботи;
- отримати завдання на кваліфікаційну роботу;
- самостійно виконувати роботу, використовуючи матеріали передатестаційної практики, методичне й інформаційне забезпечення;
- систематично відвідувати консультації керівника роботи;
- сприймати зауваження й оперативно виконувати методичні вказівки керівників;
- щотижня інформувати керівника про хід виконання завдання на кваліфікаційну роботу;
- подати завершену кваліфікаційну роботу та демонстраційний матеріал на перевірку керівнику й отримати рецензію;
- не пізніше, ніж за 5 днів до захисту, подати підписану керівником кваліфікаційну роботу та її електронний примірник (у форматі *.rtf або *.doc або *.docx або *.pdf) відповідальній особі кафедри для перевірки рівня запозичень та отримати відповідну довідку про результати перевірки;
- підготувати доповідь про основні результати кваліфікаційної роботи;
- підготувати відповіді на зауваження керівника роботи та рецензента;
- відповідно до графіка захистити роботу на засіданні екзаменаційної комісії, дотримуючись регламенту.

5.5 Обов'язки керівника кваліфікаційної роботи магістра

Керівник кваліфікаційної роботи відповідно повинен:

- видати актуальну тему кваліфікаційної роботи;
- видати завдання на кваліфікаційну роботу із зазначенням термінів виконання розділів та подання роботи до екзаменаційної комісії;
- керувати виконанням кваліфікаційної роботи;
- скласти графік консультацій та дотримуватись його;
- контролювати якість виконання роботи;
- інформувати на засіданні кафедри про виконання календарного плану виконання роботи;
- при суттєвому відхиленні від календарного плану порушувати питання про призупинення виконання кваліфікаційної роботи;
- перевірити кваліфікаційну роботу й оцінити її, визначаючи якість виконання роботи за критеріями оцінювання, що корелюють з дескрипторами Національної рамки кваліфікацій за рівнями вищої освіти, які подані в Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, підписати титульний аркуш пояснювальної записки та демонстраційні матеріали;
- написати аргументований відгук на кваліфікаційну роботу.

- направити кваліфікаційну роботу на рецензування;
- провести підготовку студента до захисту кваліфікаційної роботи;
- бути присутнім у момент захисту роботи й оголосити свій відгук на засіданні екзаменаційної комісії.

5.6 Рецензування кваліфікаційної роботи магістра

Рецензенту кваліфікаційної роботи необхідно:

- отримати від студента підписані керівником пояснювальну записку та демонстраційний матеріал кваліфікаційної роботи;
- проаналізувати зміст пояснювальної записки та демонстраційного матеріалу на відповідність чинним вимогам, проставити оцінку за якість виконання роботи;
- підготувати рецензію, яка не повинна дублювати відгук керівника.

У випадку, коли рецензентом є співробітник зовнішньої організації, його підпис засвідчується печаткою організації.

Негативна оцінка, яка висловлена в рецензії, не є підставою до недопущення студента до захисту.

5.7 Обов'язки нормоконтролера

Нормоконтроль здійснює керівник кваліфікаційної роботи, який відповідно має:

- оцінити ступінь застосування в кваліфікаційній роботі вимог чинних стандартів та інших нормативних документів, а також наявність і правильність оформлення посилань на них;
- оцінити (відповідно до Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка») рівень запозичень у тексті пояснювальної записки кваліфікаційної роботи. В разі, коли рівень запозичень перевищує припустимий, повернути кваліфікаційну роботу здобувачеві на доопрацювання;
- проставити оцінку за відповідність оформлення кваліфікаційної роботи чинним вимогам та підписати титульний аркуш пояснювальної записки.

5.8 Критерії оцінювання виконання кваліфікаційної роботи магістра

Результати захисту кваліфікаційної роботи оцінюються за рейтинговою 100-бальною та інституційною шкалами оцінювання (таблиця 5.1).

Загальна оцінка кваліфікаційної роботи складається з оцінки виконання кваліфікаційної роботи й оцінки за захист. За результатами захисту кваліфікаційної роботи (враховуючи оцінки керівника, рецензента та нормоконтролера,) на закритому засіданні ЕК більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки виконання роботи та захисту, а також про присвоєння

магістру відповідної кваліфікації та про видачу йому диплома. Рішення ЕК оформляється протоколом.

Таблиця 5.1 – Шкали оцінювання результатів навчання

Оцінки за шкалами	
Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Студента, який отримав за результатами виконання та захисту кваліфікаційної роботи незадовільну оцінку, відраховують із ВНЗ. За ним зберігається право бути повторно допущеним до захисту кваліфікаційної роботи протягом наступних трьох років.

Незалежно від причин повторний захист кваліфікаційних робіт в той же рік категорично забороняється.

Додаток А

Теми кваліфікаційних робіт студентів за освітньою програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, захищені в останні роки на кафедрі менеджменту НТУ «Дніпровська політехніка»

1. Удосконалення організації та планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства
2. Формування організаційно – економічного механізму управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства
3. Удосконалення формування виробничого потенціалу підприємства в умовах ведення зовнішньоекономічної діяльності
4. Управління прибутком підприємства при здійсненні експортних операцій на основі застосування базових елементів СVP - аналізу
5. Забезпечення стійкого розвитку підприємства на основі ефективної реалізації його зовнішньоекономічного потенціалу
6. Забезпечення сталого розвитку підприємства на основі удосконалення зовнішньоекономічної стратегії
7. Удосконалення організації зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві у посткризовий період
8. Обґрунтування поновлення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві в посткризовий період
9. Особливості та шляхи розширення експортного виробництва продукції підприємства
10. Удосконалення організації експортно-імпортних операцій на підприємстві
11. Забезпечення ефективності управління системою експортної діяльності підприємства
12. Управління економічною ефективністю підприємства з зовнішньоекономічною діяльністю на основі оптимізації організаційної структури
13. Шляхи вдосконалення управління експортними операціями підприємства
14. Розробка стратегічного плану розвитку підприємства за рахунок покращення ефективності експортних продажів
15. Розробка маркетингової стратегії зовнішньоекономічної діяльності підприємства
16. Удосконалення зовнішньоекономічної діяльності підприємства на основі впровадження стратегії диверсифікації
17. Диверсифікація зовнішньоекономічної діяльності підприємства шляхом відкриття нових напрямів регулярних та чартерних повітряних перевезень
18. Адаптація стратегії розвитку підприємства до сучасних умов зовнішньоекономічної діяльності України
19. Забезпечення стійкого розвитку підприємства на основі розробки та реалізації експортної стратегії
20. Формування стратегічних основ підвищення ефективності управління міжнародною діяльністю підприємства
21. Обґрунтування і розробка стратегії посилення присутності підприємства на ринку труб США

22. Забезпечення ефективності управління міжнародною діяльністю підприємства на основі розробки експортної стратегії виводу на ринок інноваційного продукту
23. Формування стратегії позиціонування експортної продукції підприємства на ринку країн Прибалтики
24. Розробка стратегії розвитку підприємства в умовах розширення зовнішньоекономічної діяльності
25. Розширення ринків збуту експортної продукції для підвищення конкурентоспроможності підприємства
26. Формування та реалізація стратегії міжнародної конкурентоспроможності експортоорієнтованого підприємства
27. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства на зовнішньому ринку під впливом економічної кризи
28. Розробка методичних основ управління конкурентноспроможними витратами у зовнішньоекономічній діяльності підприємства
29. Підвищення інвестиційної привабливості підприємства в умовах здійснення зовнішньоекономічної діяльності
30. Розробка інвестиційної стратегії виходу підприємства на зовнішній ринок
31. Удосконалення управління інвестиціями на підприємстві в умовах зовнішньоекономічної діяльності
32. Підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства шляхом впровадження новітніх технологій
33. Комплексна система оцінки та управління економічною ефективністю інноваційних рішень виробничого підприємства з зовнішньоекономічною діяльністю
34. Підвищення ефективності управління зовнішньоекономічною діяльністю на підприємстві за рахунок модернізації обладнання
35. Формування асортиментної політики підприємства при веденні зовнішньоекономічної діяльності
36. Аналіз та покращення діяльності підприємства на міжнародному ринку за рахунок розширення асортименту продукції
37. Реінжиніринг бізнес-процесів підприємства на зовнішньому ринку
38. Підвищення ефективності управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства на основі удосконалення використання логістичної складової його розвитку
39. Покращення системи управління збутом експортної продукції на підприємстві
40. Напрями удосконалення системи контролінгу зовнішньоекономічної діяльності підприємства
41. Впровадження системи менеджменту якості з метою підвищення ефективності експортної діяльності підприємства
42. Удосконалення методів оцінки економічної ефективності Інтернет - проектів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності
43. Ефективне керування ризиками на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності в умовах фінансової кризи
44. Обґрунтування управлінських рішень з впровадження проекту використання золи-уноса у виробництві цементу для підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Додаток Б

Титульний аркуш для студентів-магістрів денної та заочної форми навчання

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА кваліфікаційної роботи ступеня магістра

студента(ки) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

академічної групи _____
(шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

на тему _____
(назва за наказом ректора)

Керівник кваліфікаційної роботи	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Рецензент				
Нормоконтролер				

Дніпро

20__

Додаток В
Завдання на кваліфікаційну роботу магістра

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри менеджменту

_____ Швець В.Я.
(підпис)
« _____ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня магістр

студенту(ці) _____ академічної групи _____
(прізвище та ініціали) (шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

на тему _____

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____ № _____

Розділ	Зміст	Термін виконання
Теоретично-методологічний розділ		
Дослідницько-аналітичний розділ		
Проектно-рекомендаційний розділ		

Завдання видано _____ (підпис керівника) _____ (прізвище, ініціали)

Дата видачі « _____ » _____ 20__ року

Дата подання до екзаменаційної комісії « _____ » _____ 20__ року

Прийнято до виконання _____ (підпис студента) _____ (прізвище, ініціали)

Додаток Г
Приклад оформлення змісту

ЗМІСТ

Вступ.....	С. 6
1 Теоретично-методологічні основи міжнародного стратегічного маркетингу як основи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.....	...
1.1 Сутність міжнародного стратегічного маркетингу та основні проблеми його втілення у зовнішньоторговельну діяльність вітчизняних підприємств..	...
1.2 Аналіз сучасних концепцій управління експортом на засадах маркетингу.....	...
1.3 Характеристика та оцінка ефективності маркетингових стратегій.....	...
2 Аналіз підприємницької діяльності ПАТ «Інтерпайп».....	...
2.1 Загальна характеристика ПАТ «Інтерпайп» та продукції підприємства	...
2.2 Маркетингове дослідження ринку металургії.....	...
2.3 Аналіз техніко-економічних та фінансових показників діяльності ПАТ «Інтерпайп».....	...
2.5 Аналіз організації та ефективності експортних операцій ПАТ «Інтерпайп».....	...
3 Проект заходів з формування стратегії зовнішньоекономічної діяльності на ПАТ «Інтерпайп» на засадах міжнародного маркетингу.....	...
3.1 Розробка маркетингової стратегії ПАТ «Інтерпайп».....	...
3.2 Розробка стратегії валютно-фінансової діяльності ПАТ «Інтерпайп»...	...
3.3 Розрахунок необхідного обсягу виробництва для реалізації на зовнішньому та внутрішньому ринках.....	...
3.4 Правове обґрунтування експортної операції.....	...
3.5 Розрахунок економічного ефекту від виходу на новий сегмент ринку...	...
Висновки.....	...
Перелік джерел посилання.....	...
Додаток А Фінансова звітність підприємства.....	...
Додаток Б Матеріали публікації результатів дослідження

Додаток Д

Методичні рекомендації до використання економіко-математичних методів

У другому розділі дипломної магістерської роботи студенту доцільно дослідити тенденції розвитку досліджуваного економічного явища або процесу за найбільш важливими показниками, що аналізуються. Метод прогнозування при цьому вибирається студентом, виходячи із завдань, що поставлені в дипломній магістерській роботі.

Під час розрахунків рівнянь регресії та їх аналізу (із застосуванням показників еластичності, граничної продуктивності тощо) необхідно дотримуватися таких вимог:

- вибір найбільш впливних чинників, що приймаються як факторні ознаки, має бути теоретично обґрунтований (у теоретичному розділі або безпосередньо в аналітичному розділі) та підтверджений розрахунками парних, множинних та часткових коефіцієнтів кореляції;

- істотність (значущість) кореляційного зв'язку має бути підтверджена розрахунком критерію Ст'юдента для коефіцієнтів кореляції;

- адекватність рівняння регресії має бути перевірена за критерієм Фішера;

- вибір виду рівняння регресії доцільно здійснювати за коефіцієнтом детермінації, тобто коефіцієнтом достовірності апроксимації;

- розраховане рівняння регресії має бути проаналізовано із застосуванням коефіцієнтів еластичності, граничної продуктивності тощо.

Результати виконаних розрахунків доцільно для більшої наочності наводити у вигляді рисунків (графіків, діаграм тощо).

Застосування економіко-математичних методів залежить від особливостей об'єкта та предмета дослідження і визначається завданнями. Нижче наведена сфера використання ЕММ, що найбільш застосовані в економіці та управлінні.

Усі результати розрахунків із застосуванням методів прогнозування, кореляційно-регресійного аналізу та економіко-математичного моделювання необхідно наводити із зазначенням використаних формул, посиланнями на довідковий матеріал та з обов'язковим зазначенням економічного змісту отриманих результатів.

На основі побудованих в аналітичному розділі економіко-математичних моделей у проектно-рекомендаційному розділі студент може дослідити вплив запропонованих управлінських рішень на змодельований процес або явище. Наприклад, якщо була побудована лінійна модель оптимізації асортименту продукції, а управлінські рішення розробляються стосовно стимулювання збуту, то має бути отримане нове оптимальне рішення з урахуванням планових обсягів реалізації, що враховують величину попиту.

Також в проектно-рекомендаційному розділі доцільно навести співвідношення прогнозних значень основних техніко-економічних та

фінансових показників, що аналізувалися, та тих, що отримані в результаті планування з урахуванням запропонованих заходів. Для більшої наочності таке співвідношення доцільно наводити у вигляді графіків та діаграм.

Таблиця Д 1 – Сфера використання ЕММ

Клас економіко-математичних задач	Сфера використання
1. Задачі системи масового обслуговування (є інструментом організації виробництва (надання послуг), планування завантаження устаткування або продуктивності праці персоналу)	<ul style="list-style-type: none"> • Окремі процеси на виробничих підприємствах (ремонтні роботи, роботи з відвантаження, роботи з перевірки якості продукції тощо); • сервісні центри; • підприємства сфери обслуговування (телекомунікаційні підприємства, автозаправні станції, парикмахерські тощо)
2. Задачі оптимального програмування (планування)	
2.1. Лінійного (коли цільова функція та обмеження є лінійними, інструментом оптимального розподілу ресурсів, планування виробництва та транспортування продукції)	<ul style="list-style-type: none"> • Підприємства, які виробляють декілька видів продукції або мають декілька підрозділів, що виробляють однотипну продукцію; • транспортні (логістичні) компанії, які здійснюють обслуговування розгалуженої мережі підприємств, що вимагає складання оптимального плану перевезень
2.2. Нелінійного (коли цільова функція та/або одне чи більше обмежень є нелінійними)	<p>Типи підприємств ідентичні тим, для яких застосовують лінійні оптимізаційні моделі, але на яких:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виробничі потужності, енергозабезпечення або наявне обладнання не в повній мірі відповідають поставленим завданням, тобто паралельно із виробництвом необхідно здійснювати розширення або модернізацію потужностей (що призводить до непропорційного зростання витрат); • згідно із застосованою технологією потік матеріальних ресурсів має бути неперервним та може змінюватися непропорційно кількості продукції); • рівень зносу виробничого обладнання вимагає витрат, які зростають непропорційно кількості продукції)
2.3. Динамічного (є інструментом визначення оптимальної послідовності виконання операцій)	<ul style="list-style-type: none"> • Виробничі підприємства (промислові, будівельні тощо), на яких послідовність виконання операцій не є однозначною та може змінюватися, внаслідок чого економічна ефективність роботи є різною; • підприємства сфери обслуговування; • транспортні та логістичні компанії
3. Задачі мережевого планування (є інструментом оперативного управління, а також засобом оптимізації розподілу ресурсів)	<ul style="list-style-type: none"> • Науково-дослідні або науково-виробничі підприємства, що здійснюють розробку нової продукції або технології; • будівельні підприємства; • виробничі та інші підприємства, що здійснюють реконструкцію, модернізацію або ремонтні роботи
4. Задачі управління запасами (є інструментом управління матеріальними ресурсами)	Виробничі підприємства (промислові, будівельні тощо), які використовують один або декілька видів матеріальних ресурсів

Додаток Ж

Титульний аркуш ілюстративних матеріалів до кваліфікаційної роботи магістра
для студентів денної та заочної форми навчання

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра менеджменту

**ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ МАТЕРІАЛ
до кваліфікаційної роботи ступеня магістр**

студента(ки) _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

академічної групи _____
(шифр)

спеціальності 073 Менеджмент

за освітньо-професійною програмою Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

на тему _____
(назва за наказом ректора)

Студента(ки) _____
(підпис) (прізвище, ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи, _____
(підпис) (прізвище, ініціали)
(науковий ступінь, посада)

**Дніпро
20__**

Додаток 3

ПОЛОЖЕННЯ про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (із змінами та доповненнями, затвердженими Вченою радою НТУ «Дніпровська політехніка» від 18.09.2018; від 11.12.2018)

Таблиця 2 – Загальні критерії досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК (магістр)

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи; ◆ критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та 	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
суперечливих вимог; ♦ провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; ♦ використання іноземних мов у професійній діяльності	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами; Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди; ♦ здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним 	Відмінне володіння компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - ступінь володіння фундаментальними знаннями; належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60